

SLOVENIJA.

List 7.

V torek 23. Prosenca

1849.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za pol leta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za eno kvartre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraja se $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvartre 2 gold.

Učilišne knjige slavenske.

(Vsim slavenskim učenim družtvam posebno lipi vseslavenskej.)

(Dalje.)

Cirilico Slaveni zapustiti ne smemo:

1. Ona je prav slavenska in že zavoljo tega vsakemu pravemu vlastencu mila in draga;

2. ona je sveta, od slavenskih apostolov svetega Cirila in Metoda iznajdena, od rimskih papežev, imenito od sv. Očeta Janeza VIII. leta 880 pohvaljena;

3. ona je naj popolnejši alfabet za vse narečja slavenska bez rogov in bez kerpanja;

4. ona je čudno daleč razprostranjena. Cirilice se služe u liturgiji in u vsih cerkvenih obredih (Zeremonien) Slaveni pravoslavni in zjedineni (Unirte) njih vse vkup blizo 61 milionov; u posvetnih opravilih se cirilica upotrebuje od Serbljov, Bulgarov in od Rusov u vsaj Rusii;

5. zvonaj tega se še vedno razširuje; asiatski narodi, kteri blizo Rusie stanujejo, bodo nedvojbeno od Rusov prosveto in s njo vred cirilska pismena sprijeli, kakor so to storili Romuni u Moldavii in Valahii, kteri svoj na pol latinski in na pol slavenski jezik s cirilskimi pismeni pišejo.

Zaderžimo obadvojna pismena latinska in cirilska, navadimo se dobro obadveh vsi Slaveni in ne kovajmo novih alfabetov.

Nemci upotrebujejo svoja nemška in bez vse potrebe, kakor bi rekel za kratek čas, tudi latinska, gotiška, kancelaj, fraktur in, ko zel ve, še kaka pismena: zakaj bi mi Slaveni ne mogli saj dvojna uzajemno upotrebovati, namreč: cirilska in latinska? Nas k temu sila sili; sila pa kola lomi; sadaj se glede pismen samo tako složiti moremo, ako obadva alfabeta uzajemno sprijememo, se obadveh naučimo in dobro navadimo. — Vsaki razsvetleni in izobraženi Slaven spozna dolžnost in potrebo znati obadva alfabeta. U Galicii, Bukovini, u Vogerskej, Horvatskej in u Slavonii se morajo cirilski Slaveni že od nekadaj po cesarskim ukazu še u kmetijskih učiliščih učiti brati in pisati s cirilskimi in tudi s latinskimi pismeni. Potreba je, da se tudi latinski Slaveni obodvojnih pismen dobro navade. Kdor se je latinskih pismen naučil, spozna lahko u jednoj uri cirilska in u dveh urah lahko bere, kakor velja. U vsakim slavenskim bukvaru, abecedniku (Abecebuchlein) in u vsakej slavenskej čitanki (Lesebuch) mora biti zato latina in cirilica tiskavna in pisavna (Druck und Schrift) samo s toj razlikoj, da je pri latinskih Slavenih popred uči latina, pri cirilskih pa popred cirilica in potle latina. Kak bi to bukvar, abecednik, bil, kaka bi to čitanka bila, ako bi se iz nju človek naučil samo nektare slavenske knjige brati, postavim: samo s latinskimi, ali samo s cirilskimi pismeni izdane? Kakor se u obče cirilski Slaveni obadveh alfabetov uče, tako to lahko store tudi latinski; to bi ne bilo nič novega; že u 16. stoletju so izdajali Slovenci: Primus Trubar, Janez plem. Ungnad, Anton ab Alexandro Dalmata in njihovi pomagavei slovenske knjige ne samo s latinskimi, temoč tudi s gla-

golskimi in cirilskimi pismeni tiskane, in še leta 1788 se je za latinske Ilire (Jugoslaveni) s cirilskimi pismeni tiskala u Venedkah „izpoved karstjanska“. Ilirsko-slavenske knjige 17. veka u Rimu, u Jakinu (Ankona), u Venedkah itd. s latinskimi pismeni izdane se izgovarjajo, da so samo zavoljo tega s latinskimi pismeni tiskane, ker niso imeli tam cirilskih; latinski Slaveni so zato upotrebovali zraven latine tudi cirilico, ktero poslednjo so zapustili le za tega del, ker cirilskih pismen niso imeli in so samo za silo se poslužili latine. Ako še denašen den cirilski Slaveni imajo obadva alfabeta, za kaj bi to ne mogli storiti tudi latinski, kakor je nekadaj tudi bilo?

Nekterim sta dva alfabeta za Slavene preveč, žele namreč, da bi se vsi u jednim sjeдинili — blaga želja! — pa kaj delajo da bi to dosegli? Nova pismena izmišljujejo. Dvojna pismena so jim preveč — ako še nekoliko novih skovamo, ne bode jih manje, temoč naravno še več. Ne kovajmo novih pismen, henjajmo samo okolo alfabeta se pečati, ne bodimo vedno Abeceschütz-i (abecedarji); dosti imamo na dvojnih pismenih; komur je naš latinski složni pravopis premalo popoln, premalo izversten, si lahko pomaga; naj piše u cirilici (gradjanskej), ona ima pismen dosti za vsa slavenska narečja. Nekteri pisatelji latinske strane so tudi že resnično svoje naučne knjige s cirilskimi pismeni izdajati začeli, postavim: Dr. Fr. Miklošič svoja dela: Radices linguae slovenica veteris dialecti; Lipsiae 1845. Vitae sanctorum; Vienna 1847; Stanko Vraz, Vekoslav Babukič in Dragutin Rakovec svoje sestavke u Bačkej Vili. Nemci upotrebujejo smesoma latinska in tudi nemška pismena, nekadaj je napis jednega sestavka s latinskimi sestavek sam pa s nemškimi pismeni tiskan ali pisan. Blizo tako bode s časom tudi pri Slavenih, ako se obadvojnih pismen dobro navadimo: učeni naši pisatelji bodo pa, kakor se kaže, u svojih naučnih knjigah rajše cirilice (gradjanske po Vuku Stefanoviču poravnane) se služili, ker je naj popolnejši alfabet bez rogov in bez kerpanja.

U vsih slavenskih učiliščih na deželi se mora samo u maternim jeziku, u slavensčini podučevati, zato mi takih učilišnih knjižic na deželi ne potrebujemo, ktere bi imeli na jednej strani nemško ali italiansko, na drugej slavensko.

Vse učilišne knjižice, ktere se upotrebujejo popred kakor se slovnica razloži, morajo biti spisane u dosadanjih književnih jezikih; za Slovence po slovensko, za Čehove po česko, za Rusine po rusinsko itd.

Posvetni nauki se ne smejo u verozakonsko knjižico (Religionsbuch, Katechismus) umešati, to bi se reklo: Miscere sacra profanis.

Verozakonske knjige naj poskerbi vsako veroizpovedanje samo za se.

Učilišne knjižice ne smejo zaderžati u sebi dečarije in otročarije, kakor tisti nemški Lesebuch: Hännchen verschluckte eine Klösse und es brannte ihn. To je neprikladno, posebno, ako se učenci malo bolje že odraščeni kakor se to večkrat na deželi zgodi, kjer je pot po zimi u učilišče daljen in težaven. U teh knjižicah morajo take stvari biti, da so človeku za njegov stan in za celo življenje koristne. Brati se ravno tako dobro uči uče-

nec, ako je u knjižici kaj pametnega in koristnega, kakor ako bi bile take dečarije u njej.

Slog mora biti slavenski, kolikor mogoče priprost, lahko razumljiv in ne zavit in neka-ko nabašen. Preveč samostavnih imen (Hauptwörter) posebno abstraktnih, in dolgih periodov se moramo u teh knjižicah varovati, kolikor mogoče.

Abecednik, bukvar (Abecebuchlein) mora imeti naslov na jednej strani s cirilskimi na drugej s latinskimi pismeni.

Dalje: na jednej strani mora biti azbuka, cirilski alfabet gradjanski po Vuku Stefanoviču poravnani; na drugej naš latinski.

Cirilska pismena naj se slede u tem redu, kteri je u cirilici navaden, latinska pa po latinskej navadi.

U cirilskim alfabetu ne smejo nikakor manjkati pismena *ě, é, h* in pomehčajoče pisme *malj* jer (*ѣ*).

Mali jer mora vsigdar za se posebej, kakor posebno pisme stati, pa ne s kakim drugim pismenom se sliti, kakor je g. Vuka Stefanovič storil pri pismenih *dj, lj, nj*. Čehove pomehčujejo: *d', n', r'* itd. Slovenci: *lj, nj, rj*. Poljaki: *č', dz, dz', dš, m', n', p', rz, s' w' z'*. Mi bi sicer dobili več kakor 12 s malim jeram sestavljenih pismen.

Cirilska pismena se morajo imenovati kakor latinska ne pak: Az, Buki itd.

Namesto pismena: *ě* bi bilo bolje upotrebovati cirilski *і* s jednoj pikoj, tako bi se latina in cirilica spet u jednim pismenu preblizale.

Glede latinskiga alfabeta sledeče:

Pismeni *ě, é* in *h* ne smejo manjkati,

Česki dosadajni: *h, ch, w* se mora spremeniti u *g, h, v*; poljski: *cz, sz, rz* in *w* se mora spremeniti na *c, s, r* in *v*.

Na koncu alfabeta se postavijo, kakor jednostrana (idiotische) pismena slavenska: českopoljski *ř*, poljski: *ą, ę*, tverdi *ł*.

Naglaske (Accente) ne postavljamo nikjer, kakor tam kjer bi sicer kaka dvojmi-selnost izvirala.

Potle sledi skladanje (Buchstabiren) na jednej strani s cirilskimi na drugej s latinskimi pismeni. Tukaj se mora paziti, da ne sme na cirilskej strani ravno to stati, kar na strani s latinskimi pismeni, temoč druge slovke (Silben) in druge besede.

Po tem pridejo velika tiskavna pismena (Druckbuchstaben) cirilskega alfabeta na jednej strani, na drugej pa latinska; zadnič tudi pisavna mala in velika, cirilska in latinska; ravno tako tudi branje s tiskavnimi in pisavnimi, cirilskimi in latinskimi pismeni.

Slaveni, pri kterih je bila do sadaj posebno cirilica u običaju, naj nauk s cirilicoj počnejo, kteri so pa do sadaj samo latinska pismena upotrebovali, morajo pa s latino početi. Ne silimo se preveč, sila ni nigdar mila; mnogo slovenskih učiteljev še naš latinski složni pravopis ne zna brati, mi bodemo že zadovoljni, ako se cirilice u jednim letu nauče — u učilišnih knjižicah mora pa pri tej priči cirilica in latina se upotrebovati.

Čitanko (Lesebuch) moramo iz novega složiti, in mora u sebi zaderžati kratek zemljopis vsih slavenskih dežel in našega cesarstva s slavenskim zemljovidom (Landkar-

ten), kratko dogodovščino vsega slavskega naroda, ustav našega cesarstva; sadjoredjo, živinoredjo, poljedelstvo, gospodarstvo in gospodinstvo s podobami (slikami); nauk zdravje ohraniti. To vse bi moralo javno, lehkorazumljivo in kratko spisano biti, veči del u pitanjih in odgovorih blizo tako, kakor u Zagrebu fiskana knjižica: Ogledalo naroda ilirskoga. Dogodovščina bi ne smela zaderžati u sebi samo sgodbe vladarske zlahte, ali samo vojske, temoč bi se morala s narodom zanimati. Upotrebovati bi se morala pismena tiskavna in pisavna, latinska in cirilska, kakor je u nemških čitankah tudi dvojni alfabet upotrebovan latinski in nemški.

(Konec sledi.)

Deržavni zbor.

V seji 16. Prosinca so istrijanski poslanci Madonizza, Vidulič in Defranceschi ministra znotrajnih oprav poprašali za vzrok, zakaj je v Terstu časopis „Giornale di Trieste“ prepovedan, in zbor priseženih za tiskarsko sodbo razpušen, v seji 17. Prosinca je pa Szabel misterskimu predsedniku zavoljo od njega izdane prepovedi zoper „Ostdeutsche Post“ na Dunaju to vprašanje izročil: 1) Ali misli ministerstvo z cesarsko besedo zagotovljeno svobodo tiska obderžati in 2) če misli, ali bode to prepoved kot protiustavno zopet nazaj vzelo.

Scer pak je bilo v teh dveh sejah govorjenje od 2. in 3. radelka podstavnih pravic, ktera sta od zbora v naslednji podobi sprijeta bila:

„Pred postavo so vsi deržavljani enaki. Ustava in postava odločite, s kterimi pogoji se avstrijsko deržavljanstvo pridobiva, vživa in zgubiva.

Skupnost deržavljanov je ljudstvo. Vse stanovske prednosti (vikši pravice) so odpravljene. Žlahtnijske poznamvanja vsake verste ne bodo od deržave ne podeljevane ne priznane.

Jane urade in deržavne službe zamorejo vsi pripravniki deržavljan enako doseči.

Zvunajniki ne morejo v deržavne službe in v narodovo brambo stopiti. Izneme bodo v posebnih postavah ustanovljene.

K očitnemu počastenju ali poplačilu le osebnega zasluga pravico da, nobeno počastenje se po dedih ne zadobiva (zdedva).

Službine imena se ne smejo kot same častne imena dajati.“

Austrijsko Cesarstvo.

Slovenska dežela.

Iz Celovca 18. Prosinca. Naše slovensko društvo se vedno množi. Vender moram brez ovinkov potožiti, da nekatere ude, zlasti tiste, ki so v cesarski službi, neka boječnost in strahotnost moti, da si ne upajo zlo očitno za naše družbne in spoznavce naše pravične reči veljati. Imeli smo postavim od konca eniga zmed nar viših cesarskih uradnikov v Celovci, rojeniga in vnetiga Slovenca med nami, ki bi bil v resnici čast in podpora našiga društva; — ali naenkrat, še predin se je društvo do praviga vstanovilo, se je zgubil zmed nas, da ni več duha ne sluha od njega. Šel sim ga v imenu društva poprašat, kaj de je uzrok njegove nerazumljive nezvestobe in mlačnosti, — in odgovoril mi je, da je v sercu ves naš prijatelj, alj očitno si ne upa več k nam zahajati, ker ga je njegov „šef“ zavolj tega okregal. Kako je to?*)

*) To se godi nekaj zato, ker se naši birokrati na tihim še vedno zanašajo, da bo če ne pred, saj 13. Sušca 1849 leto teh, kakor mislijo, praznih sanjarij od svobode okoli, in de bodo po tem lepo in svojevotjno, kot poprej svoj kolovrat sukali, nekaj pa zato, ker smo Slovenci v političkih rečeh nevedni in v toliko kosov razdrobljeni, da se jim zdimo pleva. Zedinjenje in pa omikanje Slovincov je pogoj, brez kteriga si nikoli stanu poboljšali ne bomo.

Vred.

Dolžnost gosposke bi bila, naše društvo, njegga namen in prizadevanje poznati, družtvine postave so bile občno oznanjene in razložene, in njegovo ravnanje je očitno, naše društvo je popolnoma postavno, ne sega v pravice in rodovino Nemcov, ne seje zdražb in razperitij, ne podpihuje in šunta, nima zakotnih shodiš in skrivnih, škodljivih „tendenc“, kterih bi se pošten človek ogibati mogel, ampak bramba slovenske narodnosti, povzdiga in omikanje domačiga jezika in slovstva, in z eno besedo izobrazenje in osrečenje tako dolgo po krivičnim zatiranih Slovincov je njegov edini namen in trud, enakopravnost, prijaznost in sprava z vsimi narodi naše deržave njega serčna želja, mogočna in samostalna Avstrija, spoštovanje, ljubezin in zvestoba ustavnemu cesarju njegova politiška vera. — Je tedej v tem prizadevanju in v teh namenih kaj taciiga, zavolj česar bi se zvest cesarski uradnik slovenskiga rodu našiga društva ogibati mogel, in kar bi mu nejevoljo viših, in zamero per visokim vladarstvom nakloniti smelo? Se to z ustavo, z enakopravnostjo, z cesarsko voljo in milostjo sklepa? — In ravno zato, ker je pravičnost in svetost našiga namena tako spričana in očitna, se vender per vsem zabavljanju in strašenju protivnikov naše društvo, kakor sim rekel, množi in okrepuje.

Nar važniši, kar je družtvino odborstvo v svojih poslednjih tedenskih sejah sklenilo, je, da bo Ljubljanskemu društvu za izdelanje besediša po svojim pripomoglo; v ta namen bodo v čitavnici vedno bukve odperte, v ktere naj bo vsak družbnik pripravne umetnostne imena in druge manj splošne in znane pa čisto slovenske besede, ki mu bodo ali per branju raznih časopisov in knjig naletele, ali ktere bi v pogovorih s slovenskimi kmeti, ali kakor si bodi zvediti vtegnil, zapisal. Te nabrane besede bodo potem od posebniga odborstva presojene, prepisane in Ljubljanskemu društvu poslano.

Tudi je odborstvo pretečeni tedin sledečo prošnjo znanim rodoljubam in drugim gospodam po vsih slovenskih krajih na Koroškem razposlalo:

„Častiti gospod! Slovenci v Celovci, nadjajoči se podpore vsih za narodnost dobro mislečih in vnetih Slovincov, so slovensko društvo vstanovili v povzdigo in omiko narodnosti.

Dobro poznavši Vašo vnetost za milo domovino, se podpisano društvo k Vaši dobrovoljnosti oberne in Vas milo prosi za sledeče reči:

1.) Da bi nam na znanje dali slovenske besede, ki so v Vaši okolici v rabi, občno pa malo poznane, mi jih bomo potlej Ljubljanskemu društvu za slovenski rečnik poslali.

2.) Da bi Vam znane posebne šege, noše, pravljice in druge važne reči slovenskiga naroda popisali in nam izročili, mi jih mislimo, ako jih bomo zadosti nabrali, na svetlo dati.

3.) Da bi se prizadevali, v svoji okolici spijoči slovenski duh obuditi, da bi v ta namen berilo slovenskih časopisov in knjig priporočevali, ter se trudili, da v slovenske šole po ministerialnim ukazu se vpeljejo slovenske bukve, predpisma in sploh slovenski duh.

4.) Da bi nas saj vsaki drugi mesec s pismam razveselili, stanje slovenstva v svoji okolici, naj bo veselo ali žalostno, zravni pa tudi svoje mnenje zastran dosege našega namena razodeli.

Zadnjič mlado življenje slovensine Vaši močni podpori živo priporočimo. Bog živi Vas in vse domorodce! itd.“

V nar poslednji seji je bilo tudi sklenjeno in v Celovških novinah z gniljivim naklicam južno-slavijanskih novin od 10. t. m. povabljen in oznanjen, da bode tudi slovensko društvo v Celovci mile darove za naše drage ranjene brate hrovaško-slavonske armade, njih udove in sirote sprejemalo, namembu odrajo-

valo in imena dobrotnih darovavcov po Celovških novinah razglasovalo.

Per ti priliki moram pa še eno čudno povedati. Že ene tedne imamo v Celovci dve kompanii Hrovatov brodskega regimenta. Desiravno jih njih, zunej puške domača oprava — močna, rujava zurka (suknja) in klobuk s širokim zavihom — razvajanem očem ne priporoča, se jim vender po mestu splošna hvala daje, da so možje priljudniga obnašanja in čedne postave. To se ve, da še ni nič čudniga — pa le poslušajte! V Celovcu je bilo tudi neko ljudsko (demokratsko) društvo, ktero je ob novim letu po ukazu visociga ministerstva nehati in narazin iti moglo. To društvo je lani prvo zatrobilo Korošcam k „landsturmu“ zoper srovo druhal hrovaško, ki je pred Dunej perhvastala, svobodo žret. Temu društvu je ime Hrovat ravno toliko veljalo, kakor divjak, požigavec, ropar. Pa komej je prva kompanija Hrovatov v Celovec došla, je te može hipama vsa druga misel navdala. Dva odbornika tega društva, prej nar togotniši čertnika svobodožernih Hrovatov, sta urno več mož te kompanije seboj v kavarnico povabila, in jih ondi prav prijazno in po bratovsko pogostila. Več družih Hrovatov je pa berž sam gosp. predsednik v gostivnico peljal, jim jako jesti in piti plačal, in se z njimi prav priljudno pobratil. In ta se mi čudna zdi! Kako se zamore tako hudo čertenje v toliko prijaznost tako berž spremeniti? Pač verlo in prav hvalno bi bilo to njih djanje, naj bi le v resnici iz ljudniga in sprav-niga serca, ne pa iz kacih stranskih in golo sebičnih nagibov izviral. Alj cela reč se mi predpodobna zdi kakim zanjkam, ali pa znani pravljici od tiste babe, ki je tudi vragu v čast svečo peržgala.

Tedej vidite, dragi bratje Ljubljanski, kaj si mi prizadevamo, in kako nam gre. Vi se pač krepkejši gibljete in jasniši ure obhajate, kakor mi! Serčno veselje in mila žalost nas obide, ko od vaših mičnih veseljc in radostnih vžitkov slovenskiga duha, ki vas tako blažno navdaja in objema, beremo. Z vami se veselimo, da se tako slovensko radujete, da že lepi cvet svojiga rodoljubja in verliga prizadevanja zirate, in že njega sladki sad okušate. Kako mora pač serce veselja igrati, v gledišu mile glasove materniga jezika v nedolžni in jasni igri domačiga duha, ali v mičnim petji narodne Vile slušati. Miločutni in iskreni bratec gosp. Jeriša nam je pomenljivo in serčno obhajanje, s kterim ste zadnje ure pretečeniga leta v zaton spremili, s tako živečno besedo popisal, da je mogla zares v osereje vsaciga domorodca segniti. Ako nas je že to popisovanje toliko prevzelo, s kakšnim čutjem bi nas bila še le naša tačasna pričujočnost v vaši sredi navdala! Kako domorodno in verno so verli Krakovčani večer svetih treh kraljev obhajali! Slava in hvala naj jim doni od njih nič manj rodoljubnih in vernih bratov na Koroškem! — Neka otožnost in žalost nas obide, ako pomislimo, da je naša zmožnost še tako šibka in ograjena, da vsih tacihi nedolžnih in mičnih vžitkov narodniga duha pogrešati moramo. Naš nar viši vžitek je v dobri vesti, da se za blagor Slovenije po moči trudimo; da v prijaznih shodiših med seboj kaj pokramljamo ali ktero slovensko zakrožimo, je naše edino radovanje. Vender upamo, da se bo zgotovilo, kar je bil že gosp. predsednik v misel vzel, da bi namreč tudi mi z svojimi družbni enkrat slovensko besedo napravili, in domorodno veseljico obhajali. Živi Slovenija!

Oliban.

Dopis iz Kaple. Tudi po naših hribih in dolinah slovenski duh veje; pri mojmu prihodu se mi je sicer zdelo, da slovensčina tukaj zlo spi, ali komaj sim bil potem slovensko nedelsko šolo oznanil, mi je serce od veselja igralo ko sim vidil, kako so mladina in odraseni pervreli, kterih število se še zdaj zmiraj

množi; — veselo znamenje, de ljubezin do stare mile majke Slovenje ni popolnoma zadušena v njih persih, ampak de jim je le zdravilja ali zbuditelja treba. Tudi tukajšni kantonski komisar gosp. J. Kajzer, in gosp. fajmojster V. Bergman sta se za slovensko reč lepo vnela, in jo z vso močjo jela podpirati, živila! — Ob novim letu se je tukaj tudi vstanovilo bravno društvo, v katerim se razun mnogih nemških časnikov in dnevnikov, med kterimi je tudi Theologische Zeitschrift, berejo še nasledni slovenski časopisi: Slovenija, Novice, zgodna Danica, Pravi Slovenec in Vedež. In tako se bomo počasi že vsi zdramili, de smo Slovenci, in de nam je čast biti Slovincam. — Bog nam daj srečo. Skerjanc.

Hervaska in slavonska dežela.

Iz Zagreba 16. t. m. Baron Kulmer, minister avstrijski je povedal, de ne bo terpel v Zagrebu „Lipe slavjanske.“ (Slav. J.)

Odbor Lipe Slavjanske v Zagrebu je izbral za predsednika g. Ambroza Vranican, za njeg. namestnika g. f. Žerjavića. Udje odbora so se razdelili na tri glavne odseke: za politiko, omiko, in za obertnost in teržtvo.

Zora dalmatinska se je zopet, Hvala Bogu! k našimu pravopisu vernila.

Česka dežela.

Iz Prage 13. Prosenca. Razpušenje akademiskiga kardela je že uradno oglašeno. Telo je nicer odpraviti protest na ministerstvo, je pa vendar od tega odstopilo, ker je bilo malo upanja pri ministerstvu kaj opraviti. Ministerstvo se mende izgovarja, de tudi Dunajski študenti tirjajo ustanovljenje te naprave.

Zopet je tukaj nekaj novih časopisov na dan prišlo, eden bogoslovski, drugi politički in tretji satiriški. Pervi je „Českobratrsky Hlasatel“ v red devan od Ružička in Košuta; namen njega je zopet zediniti augsburgsko in helvetsko cirkev v českobratrsko. Prinašal bo tudi važniši spise Husa in Českih bratov.

Drugi časopis „Svornost“ vredovan od Koppa; tretji časopis je satiriški „Šotek“ priloga k Narodnim Novinam.

Pervi list Šotka je bil tako dobro sprijet, de se jih je 5000 iztisov poprodalo. Močno zabavlja in vžiga in ima dobre satiriške podobe.

Ako tudi ministerstvo vse društva odpraviti misli, sta se tu vendar dva nova ustanovila. Eno je od študentskiga odbora „društvo za branje in govorenje, predsednik je znani mladi učenik Dr. Springer. Drugo društvo je „društvo umetnikov“ z poglavitnim namenom, de bi se pri umetnostih sosebno na narodno življenje in svojstvo pazilo.

V Pragi 16. Prosenca. (Dopis.) Kakor sim obljubil, Vam tu nekoliko verstic pošljem.

Vaši znameniti dohod k slavnemu zboru českih sl. lip, kot tudi Ljubljanskih poslancov do cesarjev oglas pri naši sl. lipi je naj živější sočutje do iliro-slovincov obudil.

Veselo opaziti je še zmiram terpeči prihod jugoslavjanskih djakov na slavno Pražko vseučiliše, ktero bo v resnici vseslavjansko postalo.

Pri tej priliki ne morem jugoslavjanskim časopisam občne hvale za podeljeno unemo k letšnjimu obisku Praž. vseučiliša kot tudi priobčene svete sosebno h. s. d. novim zamolčati. Še po novimu letu so prišli 1 slov., 2 hrovaška djaka. Poznam zdaj slovenske, kterih je razmerno lep broj, hrovaške, serbske, dalmatinske.

Vsled rešeniga privoljenja, da se smejo vse sl. narečja učiti, bode slavn. gosp. W. Hanka prednašal: Počatky posvatneho jazyka v Karolinum od 6 do 7 ure zvečer. Českí in poljski jezik se je že pred učiti jel.

Razpušenje akademiskiga kardela je veliko nejevoljo obudilo, odbor pražkih studentov je na državni zbor protest zoper to od-

pravil, zraven pa poslanca Riegerja na njegovo obljubo spomnil, legijo braniti, in ga prosil, v zboru ministre poprijeti. Legija pa se je mirno razšla.

Namesto legije imajo djaki bravno in govorno društvo, kteriga predsednika sta svobodomiseln. gg. Dr. Springer in Sabina, in pa telovadno društvo; dnarji legije so za telovadno društvo obrnjeni. Tu nosijo zlo kape tako imenovane fesi, tudi slovaške klobuke, in priporočim svojim rojakam, de bi tudi oni popustili ptujo nošo, zakaj narod je sužen, kteri družiga noše rabi.

Holomuške učilisa so že zlo slavjanske. Začasno je sklenilo Hol. šolsko svetovavstvo šolske knjige, ktere komisija za izdaje šolskih knjig na Pražkim ak. gimnaziju izdaja, priporočevati. Izverstno so zdelane, tedaj bi bili poslovenjene za slovensko ukaželjno mladost edini darovi. Eno: Vypsaáni živočihuv od Dr. Pečirka bi htel jaz posloveniti?

Sednice l. sl. niso bilo važne. Dne 13. je bilo čitano pooblastno pismo Celovsk. društva, kterim pozdrav in braterno veselje naznačiti je sklenjeno bilo. D. 14. je bil novi izbor iz 50 gosp. obstoječi voljen.

Strobahova podoba bode na stroške Slavie izdana.

Proti ljutimu duhu Male strane v Praze, ktera je v svojimu nemškemu duhu neodvisno mesto utemljiti hotla, so se rodoljubni mestnjani vstavili.

V Pr. narodni straži ne vlada naj lepši duh. Te dni je bila perva očitna ustmena sodba v Pražki nar. straži. Riegerjev krepki govor, kteri se popolen tu prodaja, je pri svobodomiselnih Pražanih veselje obudil. — D. 14. se je v gledišu igralo: Českí vitezi (Chehische Kreuzfahrer). Z Bogam.

(A. Ž.)

Moravia in Silezia.

Kromeriz 14. prosenca. Načert drugiga ino posledniga dela naše konstitucije je od tistih 5 poslancov, kterim je bilo to delo naročeno, že izdelan, ino ustavnimu odboru za prevdarjanje predložen. Po njemu razpade Cesarstvo razun Talianskiga ino Madjarskiga v 13 dežel, z posebnimi deželnimi zborami, kterim bodo deželni poglavarji odgovorni. Središno izpeljavno oblast ima Cesar in njegovi ministri, kterim še strani stoji državno svetovavstvo, obstoječe iz 3 udov iz vsake dežele. Postavodajavno oblast deli Cesar z državnim zborom, ki bo obstal iz dveh zbornic (kamer), iz zbornice ljudstva ino zbornice dežel.

V kratkim hoče ministerstvo tudi začasno sodbino ravnanje na podlagi javnosti ino ustmenosti v življenje vpeljati. Načert je že natisnjen. (Slov. N)

Ogerska dežela.

Iz šestnajstiga razglasa od armade zvemo, de cesarske trume čedalje več ogerskiga sveta v svojo oblast dobivajo in de so že trije vojniški okraji (Militairdistrikte) napravljeni; tako so županije Prešpurška, Nitranska, Trenčinska, Arvanska, Liptavska, Turoška, Solanska, Baška in Komoranska pod poveljem f. m. l. Kempena z sedežam v Prešpurku, Peštanska, Beligradska in Granska županija, okraja Kumanov in Jacigov pod poveljem f. m. l. Wrbna v Budimu (Ofen), Baranska, Tolnajska, Samogijska, Šaladska Vesprenska, Edenburgska, Eisenburgska, Rabška in Viselburgska županija pod poveljem g. m. Buriča v Edinburgu.

F. m. l. Čorič, kterimu je bilo vkazano z 8 bataljoni, 6 eskadroni in 36 topni sovražno trumo, ki se je pod vodstvom puntarja Görgeja proti Zgoli-Sagh vmikvala čez Levo preganjati in proti štavnici (Schemnitz) pahniti, je bil že 15. t. m. se na ta stran vzdignil,

med tem ko je razdelik armade g. m. Götza proti Kremnici naprej stopal. Vodja puntarjev Mesaroš se okoli Erlave klafi.

Brigada g. m. Otingerja je že 13. t. bežečiga sovražnika do Šolnok preganjala, to mesto vzela in tam zalogo od 98000 vagana žita dobila. Stanovavci teh krajev in okoli Ketskemet so z narboljim duham navdani in sprijemajo z veseljem cesarske in druge razglase, jim pred prideržane. Iz vseh dobljenih krajev gredo dan na dan poslaništva do cesarja v Holomuc, se mu podvreč.

Odsek obrista Horvata je Vespem in Štolni beligrad zavzel in posedel; odsek o. l. Althana je 15. t. sovražno trumo od 300 pod Meňanskim in Vikar-Andoram, ki se je po Bakonskim gojzdu vlačila, v klostru Bakoni-Bel napadel, 10 njih vbil, več pa vjel kteri so po nagli sodbi v Papi vstreljeni bili. L. Kotur iz Ogulinov in nek prost vojak sta bilo izmed naših nekoliko ranjena. Stotnik Roknic se je sosebno hrabriga skazal, o. l. Althan pa silno trudoljubniga in sprevidniga vodja.

Po zadnjih novicah je Košut z svojimi tudi Debrečin zapustil in se proti Velikimu Varadinu podal. Iz Debrečina de se poslaništvo na Vindišgreca odpravlja.

Ptuje dežele.

Frankobrod pri Majnu. Veliko nemških vladarjev je naznanilo, de hočejo pruskiga kralja spoznati za občniga nemškiga vladarja, med njimi je velki vojvoda Oldenburški, Meklenburški, tirinski knezi, kralj Saksonski itd. Zbor poslancov je sklenil, ministru Gagernu oblast dati, pogodbo z Austrijo zavolj prihodnih razmer med Austrijo in Nemcam storiti. 60 avstrijskih poslancov v Frankobrodu, kteri zavoljo tega sklepa tam nič več opraviti nemajo, je protest podpisalo, v kterimu pravijo, de iz nemškiga zbora ne stopijo in de se nemška Austrija iz nemške zvezne države (Bundesstaat) izpustiti ne sme. Med njimi je zopet krajnski poslanec sedem volivcov iz Noviga mesta, preljudi gospod Lažan. — Tovore srebra (okoli 4 milijonov tol.) so iz Britanskiga skoz Nemško peljali v Austrijo, mende za zadnjo uposodbo 80 milijonov.

Laška. Sv. oče papež zmiraj v Gaeti prebiva, in je tam dvakrat shod kardinalov napravil, tudi nekaj novih škofov postavil. Vse rimske puntarje, ki so posvetno oblast papežovo razdreti skušali, je papež iz družbe vernih pahnil. — Sardinska vlada je po sklepu zbora poslancov, za prvi mesec 600,000 lir Benečanam na posodo poslala. Zbor poslancov je od vlade razpušen. Poklic novih je za zdaj odložen. Piemontezarji skušajo francozkiga vodja svoje vojske proti Avstrijancam pridobiti. Na avstrijski meji je bil nekaki mali boj med Piemontezari in našimi. Neapolitanski kralj silno vojsko pripravlja proti Sicilii; 4000 mož švajcarjev si je na pomoč najel. Naša vlada je poslance iz lombardsko-beneške dežele na Dunaj poklicala za posvetovanje čez prihodno vravnavo tiste dežele.

Francozka. Švajcarski general Dufour, ki je nekaj vojske proti katoliškim kantonam v Švajci vodil, je prišel v Pariz k predsedniku L. Bonapartetu, kteriga je pred vojsk. nih vednosti učil. Nove bukve prejšniga ministra Guizot od francozke demokracije so zlo pomenljivi prikazik na Francozkim. Zopet se pripravlja brodovje, 10,000 mož iz Francozkiga na Laško prepeljati. —

Španska. Karlisti so mesto Ripoll napadli, ali zopet zapustiti so ga mogli. Pred mestam Burgos so tudi premagani bili. Govori se, de se pripravljajo v Navari vojsko ponoviti. Kraljica neki brodovje napravlja, papežu na pomoč.

Sostavljenje djanj c. k. armade pod knezam Vindišgrecom od vzetja Rabe do vzetja Buda-Pešta.

Po vzetju Rabe je mogla biti nar imenitnejši skerb polniga maršala, s celo močjo punta ognjše, Buda-Pešt namreč, napasti, in napredovanje svojih trum tje tako napeljati, da bi se popolnoma prosto gibale, kar bi se dalo lahko preživeti, in tudi kolikor so se naprej pomikvale, primerni obsežik zemlje v svoji oblasti obdržale, in vsako skušnjo puntanja tam s vso močjo potreti zamogle.

Drugi odsek armade, ki je bil na pošni cesti proti Budi poleg desniga kraja Dunave potem, ko je postavljenje pri Rabi okolj obhodil, je povelje dobil, po tej cesti napredovati, zadnjo stražo sovražnika do Komorna preganjati, to terdnjavo k vdaji zarotiti, ako bi se branila, pak samo trumo za ogleda zapustiti in hitro na mesarski cesti naravnost proti Budi, ktera je nar kraji pot čez Koes, gorejno Galo, Bieskein, Bio se podati, po kteri je med tem tudi prihanjeni odsek naprej rinil.

Pervi odsek armade je cesto od Rabe do stolniga Beligrada nastopil. Sprehajavna truma pod vodstvom polkovnika Horvata je dobila ukaz desno krilo armade s premikanjem proti Vesprimu varovati, in s vojsaki grofa Nugenta kteri je iz Štajarskiga proti Kormendu silil, v zvezi ostati. Levo stran armade je Dunava in ogledavna truma pri Komornu, otok Šit pak Najsteterjeva brigada varovala, ktera je blizu do Palatinske ograje pred Komornam došla. Poln. pod maršal Šimunič je poleg Vage pri Ternovinu čul.

Po mesarski cesti je ukazal knez Vindišgreč brigadi konjnikov pod Ottingerjem za zadnjo stražo sovražnika, ktere je pri Babolni stala, vdariti. Puntarji so bili tam hudo pobiti, njih dva bataljona sta skor do zadniga posekana bila, bandero se je dobilo, in pravična kazin je dosegla prelomljenje prisega eniga bataljona pruskiga princa.

Deželani so se povsod mirne skazali in so cesarske vojsake s veselim srcam sprejeli, tudi uradi so se radi podvergli in so pripomogli, postavni red zopet vstanoviti v strašno pretrešeni zemlji.

Pervi odsek armade pod Banam je zvedil, da se je puntarska armada 8-10000 mož pod Perczelnam v Bakonjsko hosto podala. General Ottinger je komaj po ukazu maršala k odseku zopet pritisnil, kar je bil poslan proti Moru. Le eno uro pred tem krajem je sovražnika dosegil in razdjal Perczelno trumo s regimentama Hardek in Valmoden oklepnikov. Regiment Valmoden se je v času kratkih dveh dneh sosebno počastil. Pridobički poleg Mora so znani. Armada je več ko 2000 mož vjela in 6 topov puntarjem vzela. Vojšakam ni kruha, mesa in vina nikdar zmanjkavalo.

Pervi odsek je 3. dan Prosinca sovražnika zopet došel pri Marton Vašaru. Ali ta se je po precej živim streljanji iz topov potegnil. Vse druge trume c. k. armade so pri napredovanji večkrat sovražno zadnjo stražo došle, ali navadno se je ta hitro odmaknila.

Napredovanje proti poglavitnemu mestu se je godilo v silnim zimskemu času in v mrazu blizu 20. stopinj od vsih strani tako na tanjko, da 4. dan Prosinca je bila vsa armada pri Buda-Oersu, Teteny in velki Forbagy, potim takim 2 uri pred Budo zedinjena.

C. k. armada se je boja nadjala pred Budo, ali ni ga bilo, puntarji so precej brez reda odšli, marskaj se razderli, in kar se je dalo, s seboj vzeli.

5. dan t. m. dopoldne so vojsaki perviga armadniga odseka v Buda-Pešt prišli. V zagotovljenju poslanistev ki so iz Bude in Pešta maršalu pri Budaors naproti prišli, se bolj pa v blagoslovih vsih dobronislecih, je on nar veči povračilo za svoje dela našel.

V Budapešti se je dobilo še mnogo cesarskiga blaga, kteriga puntarji odpeljali niso, tudi veliko žita in moke, privatna naprava za litje topov, in dosti topov, in znani parobrod (barka s hlapam) Mešaroš s topni, ktera zdaj ime generala Šlik ima. Tudi v zagrajah, kterih braniti se nobenimu poljabilo ni, so se našli topovi, tade zabiti. Okoli 70 oficirjev in 400 mož se je prostovoljno k cesarski armadi vernilo. Drugih 670 mož je vjetih.

Med prvimi je bil cel odsek husarjev Aleksandra s ročno denarnico nekih 1000 goldinarjev.

Čez novi most, vezani z verigami, so puntarji pobegnili, in čez ravno tisti most je bila hipama truma konjnikov poslana, jih pobit, ali le še poslednje je zamogla doseči. Takrat so se tudi vsi žebeč, ki so jih sovražniki iz c. k. kobiliša v Babolni vzeli, zopet pridobili.

Maršal knez Vindišgreč se je Buda-Pešta komaj polastil, in svojimu Cesarju in gospodu to naznanil bil, ko je naprej tudi že oskerbil, kraja Szolnok in Vaitzen obdržati, da bi se protivni beguni dalje preganjati zamogli. Puntarska stranka deželniga zbora se je o pravim času v Debreczin resila, kjer nar bolj sprejembe mende našla ni, in se število nje tovaršev vedno majšna.

S posestjo Buda-Pešta je razdiravna stranka resnično vničena, ker vse kar bi se od nje še zgodilo, le kaže tisto gibanje, ki navadno pred popolnim izdihnenjem pride.

(Okrajšano.)

Nekimu očetu treh sinov se desno oko smeje, levo pa joka, solzi.

Serbska narodna pripovedka (iz Podunavke.)

(Dalje.)

Ta berž gre v vert, pride do perve straže, čuvaji so napeli oči va-nj, de je bilo groza. Ali on gre mimo njih, kakor mimo kakšniga kamenja, pride do druge, tretje in vse straže po redu obide, stopi v vert k terti, terta lije vino vsako uro po eno vedro.

Ali njemu se okorno zdi kopati z leseno lopato, temuč popade za železno, ali komej vdari ob zemljo z njo, zazvoni lopata, izbudi stražo, straža nateče skupej, primejo ga in ga izroče svojmu gospodarju.

Gospodar popraša tega nespametneža:

„Kako si ti derznil skozi toliko stražo priti in stopiti v vert, de moja terta odneseš?“

Nespametni reče: „To ni tvoja, ampak mojga očeta terta, jez bom še persel po njo, de jo vzamem.“

Gospodar pravi: „Jaz ti te terte dati nemorem. Ako mi pa dobiš zlati jablan, kteri vsakih 24 ur preevete, dozori in zlati sad donese, ti jo dati hočem.“

Pride on na polje k lisici, in pobara ga lisica: „No kako je?“

Ta pa: „Nikakor ni! Skozi stražo sem bil prišel, in počnem z leseno lopato terto odkopavati, ali se mi je dolgo zdelo, primem tedej za železno, ali ona zazvoni, stražo izbudi, straža me zgrabi in preda gospodarju, gospodar pa mi obeča terto dati, ako mu pripravim zlati jablan, kteri za 24 ur ocvete, dozori, in zlati plod donese.“

Lisica mu reče: „Zakaj pa me nisi vboagal? glej zdaj bi lepo zamogel z terto k očetu iti.“

On pa z glavo otrese rekoč: „Vidim, de sim falil, alj več ne bom.“

Lisica pravi: „Pojava tedaj do zlate jablane.“

Pelje ga lisica do drugiga, veliko lepši od perviga verta, in mu reče, de bo moral skoz ravno takih dvanajst straž iti. In kadar boš, mu reče, v vertu, kjer je zlati jablana, tam stojte dve podolgašti palici, ena zlata, druga pa lesena. Ti ne jemlji zlate, de otreseš eno zlati jabelko, zakaj zlati veja bo zapela, bo izbudila stražo, in se ti bo slaba godila; ampak vzami leseno palico, odmlati eno zlati jabelko, pa glej, de prideš berž von k meni. Ako me ne poslušaš, ti več pomagati nečem.“

Ta odgovori: „Bom, lisica, samo de zlati jabelko dobim, de odkupim terto, komej čakam, de k očetu pridem.“

Gre v vert, lisica pa ostane na polju čakaje. Gre mimo 12 straž kakor pri terti. In ko je zagledal jablano in na jablani zlate jabelka, je od radosti spozabil, kje de je ter vzame brez pomislika zlati palico, de odkleplje eno zlati jabelko. Kakor hitro se je zadel zlate vejce, je zlati veja zapela, stražo izbudila, straža priderči skupej, ga zgrabi in ga preda gospodarju zlate jablane.

Gospodar popraša nespametneža: „Kako si ti smel in mogel priti skozi toliko mojo stražo na moj vert mlati zlate jabelka?“

Nespametni reče: „Tako in tako, mojga očeta levo oko solzi, ker mu je terta vkradena, ktera je vsako uro po eno vedro vina lila. Ta terta se varje v tem in tem vertu, in gospodar verta in terte mi je rekel: „Ako mi pripraviš zlati jablan, kteri za 24 ur ocveta, dozreva in zlati sad donasa, ti bom jaz dal terto.“ Pa sim za to prišel, de odmlatim eno

zlati jabelko, de dam jabelko za terto, in de terto očetu prinesem, de se mu levo oko ne joka. In ako mi ne daš zlatiga jabelko zdaj, pridem zopet ti ga vkrast.“

Gospodar: „Dobro, ker je tako. Ti pojdi, pripravi mi zlatiga konja, kteri za 24 ur pride okoli sveta, pa ti bom dal zlati jabelko, jabelko daj za terto, terto nosi očetu, de ne bo več jokal.“

Tako pride zopet na polje in lisica ga pričaka: „No kakšna je?“ Ta: „Ni narboljši! Lepe zlate jabelka, de se nemoreš nagledati lepote, jaz se zmotim, ne zadenem, vzamem zlati palico, de odbijem eno zlati jabelko, vejca zapoje, stražo izbudi, straža me prime in izroči gospodarju, in gospodar mi reče: ako mu dobim zlatiga konja, kteri v 24 urah prejde svet, de mi bo dal zlati jabelko, de jaz jabelko za terto dam, de je očetu prinesem, de več ne plače.“

Zopet ga lisica jame zmerjati: „Pa zakaj me nisi poslušal? Glej kako bi že zdaj pri očetu bil. In tako trudiš sebe in mene.“

Prosi on lisico: „Samo konja mi, lisica, pripravi, pa te bom od zdaj za naprej vsigdar vbogal.“

Odvede ga lisica v velik velik gojzd in v gojzdu najdeti dvor. V tem dvoru dvanajst straž, ravno kot pri terti in zlati jablani, ktere čuvajo zlatiga konja.

Lisica reče: „Zdaj boš šel skozi straže, kot skozi poprejšne, ako gledajo, idi, ako meže, neidi, kadar prideš v hlev, tam stoji zlat konj, vezan z zlatimi jermeni.“

Pri konju je ena zlata, in ena iz kucin opletena uzda. Nikar ne jemlji zlate, ampak vzami vzdo iz kucin: ako ga obdaš z zlati uzdo, bo konj zarezetgal, stražo izbudi, straža te bo popadla, in komu bo bolj gorje kot tebi, spred mené mi ne hodi brez konja.“

„Ne bom, lisica“ reče ta in odide. Prejde vse straže in stopi v hlev h konju.

Ko je on tam, alj konj zlat, zlati krila (perute) lep, de se ga nemoreš nagledati od lepote. Vidi on zlati uzdo, lepa je in okinčana. Vidi tudi tisto iz kucin, gerda de gerši biti ne more. Tu je dolgo mislil, kaj in kako će.

Pa reče na to: „Za res ne morem tega gerdiga gada (uzdo iz kucin) položiti na to lepoto, rajsi ga nemam, kakor de bi takiga konja oskrnil. Vsede se na-nj. Konj pa zarezetga, prebudi stražo, straža ga vjame in izroči gospodarju.“

Zdaj gospodar reče: „Kako si se derznil priti skozi toliko mojih čuvajev v moj hlev, de bi mi zlatiga konja odpeljal?“

Nespametni: „Nesreča me goni, jaz imam doma očeta, pa mu levo oko neprenhama joka, in jokalo se bo, dokler mu ne pripravim terte, ktera je za dan in noč 24 veder vina nalila, to terto so mu vkradli, ali jaz sim jo našel, in rečeno mi je, de bom terto to dobil, ako njemu gospodarju pripravim zlati jablano.“

Gospodar zlate jablane pa pravi, de ako mu dobim zlatiga konja, mi zlati jabelko da. Za to sim prišel, de odpeljem zlatiga konja, de dam zlatiga konja za zlati jabelko, zlati jabelko za terto, de jo nesem domu in očetu dam, de več jokal ne bo.“

Gospodar pravi: „Prav, ker je taka, ti hočem dati zlatiga konja, ako mi zlati deklico v zibelki dobiš, ktera se solca in meseca vidila ni, de se ji lice ne otemni.“

Nespametni pa reče: „Jaz ti pripravim zlati deklico, ali ti meni moraš dati svojga zlatiga konja, na kterim ti bom to zlati deklico poiskal in tebi prinesil. Zakaj za zlati deklico se le zlati konj spodobi.“

Gospodar na to: „S čem pa ti dobar stojš, de prideš zopet k meni?“

Nespametni: „Glej, jaz se ti zakolnem pri očetovim vidu, de ti zopet pridem, in alj konja pripeljam, ako ne najdem deklice, ali pa deklico prinesem, ako jo najdem.“

Pristane (privolji) na to gospodar, da mu zlatiga konja, ga zauzda z zlati uzdico in stopi na polje pred lisico. In lisica ga komej čaka, de vidi, kaj je.

Lisica: „No ali si dobil konja?“

Neumni: „Sim, ali de mu pripravim zlati deklico v zibelki, ktera se ne sonca ne meseca vidila ni, de se ji lice ne potamni. Ako veš kaj je nadloga in dobri prijatli na svetu, povej, ali je kje in veš mar ti za tako deklico?“

Lisica odgovori: „Jaz vem, kje je ta deklica, le pojdi za mano.“

(Konec sledi.)